

**СПОРТИВНЕ ОРІЄНТУВАННЯ
В НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ
СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ**

Зарубіна А. В.

*кандидат географічних наук, доцент,
доцент кафедри природничих наук і методик їхнього навчання,
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка
м. Кропивницький, Україна*

Коломієць Н. А.

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
професор кафедри фізичного виховання,
спеціальної фізичної підготовки і спорту,
Харківський національний університет Повітряних Сил
імені Івана Кожедуба
м. Харків, Україна*

Полтавець А. І.

*кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент кафедри фізичного виховання,
спеціальної фізичної підготовки і спорту,
Харківський національний університет Повітряних Сил
імені Івана Кожедуба
м. Харків, Україна*

Сучасні тенденції розвитку нашої держави вимагають використовувати інноваційні ефективні методики навчання та виховання, які б сприяли формуванню у студентів необхідних для сучасного суспільства компетенцій та цінностей, що сприятиме сталому розвитку держави. В закладах вищої освіти вагоме місце займає національно-патріотичне виховання, що є важливим напрямком підготовки всебічно розвинених, відповідальних та активних громадян України. Студентська молодь вже сформувалась як особистості, мають певний рівень громадянської свідомості, тому патріотичне виховання має бути більш раціональним, аналітичним та орієнтованим на

формування світогляду, акцент в даному випадку має робитися на розвитку та поглибленні свідомості.

Нині одним із оптимальних засобів оздоровчого тренування, ефективної фізичної та інтелектуальної підготовки є спортивне орієнтування. Це вид спорту, який дозволяє поєднувати фізичні навантаження з розумовою діяльністю, що позитивно впливає на фізичний і розумовий розвиток людини. Регулярні заняття цим видом спорту сприяють зміцненню здоров'я, підвищенню працездатності та поліпшенню загального самопочуття. Спортивне орієнтування вимагає від спортсмена постійно аналізувати ситуацію на місцевості, приймати швидкі рішення та вміти орієнтуватися на місцевості. Ці навички сприяють розвитку логічного, просторового та аналітичного мислення. Спортивне орієнтування є доступним для широкого кола здобувачів освіти, незалежно від віку та рівня фізичної підготовки. Організація змагань і тренувань з орієнтування спонукає студентів вести активний спосіб життя.

Спортивне орієнтування, завдяки своїй специфіці, має значний потенціал для національно-патріотичного виховання молоді та формування їх активної громадянської позиції.

Найчастіше для проведення змагань і тренувань з орієнтування обираються території, які є досить часто складовими природно-заповідного фонду, мають мальовничі ландшафти, цікаві форми рельєфу, пов'язані з певними культурно-історичними особливостями регіону. Це дозволяє молоді краще пізнавати природу, ландшафти, історичні пам'ятки своєї місцевості, що в свою чергу сприяє формуванню почуття любові та гордості за свій рідний край.

Подолання складних природних перешкод під час орієнтування виховує у молоді такі якості, як мужність, сміливість, витривалість. Ці якості є важливими складовими патріотизму і готовності захищати свою Батьківщину. Участь у змаганнях з орієнтування, де спортсмени представляють свою країну, розвиває почуття національної гордості та приналежності до українського народу. Це сприяє усвідомленню молоддю своєї ролі як громадян України. Участь у таких заходах виховує любов до рідної природи та почуття патріотизму. Участь в змаганнях та тренуваннях з даного виду спорту сприяє навіть збереженню національних традицій, адже під час проведення орієнтувальних заходів можна популяризувати національні традиції, звичаї, фольклор, що допомагає молоді зберігати та передавати культурну спадщину українського народу.

Досить значна роль спортивного орієнтування у вихованні екологічної свідомості студентської молоді, яка є важливою складовою патріотизму. Змагання з орієнтування зазвичай проходять у лісових, гірських та заповідних зонах, що вимагає мінімізувати вплив на

навколишнє середовище. Під час проведення змагань і тренувань з орієнтування учасники вчаться раціонально використовувати природні ресурси. Під час таких виїздних змагань і тренувань у молоді виховується бережливе ставлення до природи.

Отже, розвиток спортивного орієнтування та використання даного виду спорту в закладах освіти має важливе значення для оздоровлення студентської молоді, розвитку логічного мислення, популяризації активного способу життя та національно-патріотичного виховання. Авторами пропонується створювати секції зі спортивного орієнтування в закладах вищої освіти та активно впроваджувати формування необхідних вмінь та навичок під час занять з фізичного виховання. Позитивним прикладом в ЦДУ ім. В. Винниченка (м. Кропивницький) є внесення до загальноуніверситетських такої дисципліни як «Прикладна топографія та орієнтування».